

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Psychologia różnic indywidualnych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Psychologia		Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -		Kod zajęć 23PSYS.580.04291.23
Jednostka organizacyjna Wydział Psychologii i Kognitywistyki		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia jednolite magisterskie		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Adam Putko	
Prowadzący zajęcia	Adam Putko, Aleksandra Frydrysiak, Łukasz Budzicz	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 7

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poznanie przez studentów głównych koncepcji temperamentu, inteligencji i stylów poznawczych oraz związanych z nimi problemów teoretycznych.
C2	Dostarczenie wiedzy na temat genetycznych i środowiskowych determinant różnic indywidualnych w zachowaniach człowieka.
C3	Dostarczenie wiedzy na temat metod pomiaru różnic indywidualnych w zakresie temperamentu, inteligencji i stylów poznawczych.
C4	Kształcenie umiejętności analizowania ludzkich zachowań z uwzględnieniem ich międzyosobniczej zmienności.
C5	Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy koncepcji wyjaśniających różnice indywidualne w zachowaniach człowieka.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe kategorie opisu różnic indywidualnych	PSY_K5_W07	Test
W2	posiada wiedzę na temat głównych koncepcji temperamentu, inteligencji i stylów poznawczych	PSY_K5_W07	Kolokwium pisemne, Test
W3	dysponuje wiedzą na temat genetycznych i środowiskowych determinant różnic indywidualnych w zachowaniach człowieka	PSY_K5_W07	Test
W4	posiada wiedzę na temat metod pomiaru różnic indywidualnych w zakresie temperamentu, inteligencji i stylów poznawczych	PSY_K5_W11, PSY_K5_W14	Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi ujmować analizowane zjawiska z uwzględnieniem ich międzyosobniczej zmienności oraz w wielorakim uwarunkowaniu	PSY_K5_U07	Kolokwium pisemne, Test
U2	potrafi integrować wiedzę o czynnikach temperamentalnych i poznawczych (inteligencja, style poznawcze) w całościowy obraz funkcjonowania człowieka	PSY_K5_U07	Kolokwium pisemne, Test
U3	potrafi krytycznie analizować koncepcje wyjaśniające różnice indywidualne w zachowaniach człowieka	PSY_K5_U01	Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	jest gotów korzystać ze zdobytej wiedzy przy definiowaniu i rozwiązywaniu realnych problemów życiowych własnych i tych ludzi, z którymi spotka się w swojej przyszłej pracy zawodowej	PSY_K5_K03	Kolokwium pisemne, Test
K2	jest gotów posługiwać się refleksyjnie i krytycznie koncepcjami o różnym rodowodzie teoretycznym	PSY_K5_K02	Kolokwium pisemne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Źródła psychologii różnic indywidualnych, jej przedmiot badań oraz podstawowe kategorie opisu.	W1, W2, K2	Wykład
2.	Genetyczne i środowiskowe determinanty różnic indywidualnych.	W3, U1	Wykład
3.	Metody pomiaru różnic indywidualnych w zakresie temperamentu, inteligencji i stylów poznawczych.	W4	Wykład, Konwersatorium
4.	Teorie temperamentu koncentrujące się na dziecku: teoria interakcyjna i behawioralno-genetyczna.	W2, U1, U3, K1, K2	Wykład
5.	Teorie temperamentu koncentrujące się na człowieku dorosłym: teoria PEN, neuropsychologiczny model temperamentu, teoria poszukiwania doznań, regulacyjna teoria temperamentu.	W2, U1, U3, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
6.	Funkcjonalne znaczenie temperamentu.	W2, U1, K1	Wykład, Konwersatorium
7.	Struktura inteligencji – modele czynników równorzędnych i hierarchiczne.	W2, U1, U2, K2	Wykład
8.	Podejście poznawcze do badań nad inteligencją.	W2, U3, K2	Wykład
9.	Relacje między inteligencją a innymi obszarami występowania różnic indywidualnych.	W2, U1, U2, K2	Wykład
10.	Funkcjonalne znaczenie inteligencji i jej rola w praktyce.	W2, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
11.	Biologiczne podstawy inteligencji.	W2, W4, U1	Wykład
12.	Integracyjne podejście do badań nad inteligencją.	W2, U2, U3, K2	Wykład
13.	Inteligencja emocjonalna.	W2, U1, U3, K1, K2	Konwersatorium
14.	Inteligencja społeczna w strukturze intelektu człowieka.	W2, U1, U3, K2	Wykład
15.	Style poznawcze.	W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Dyskusja

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Uzyskanie pozytywnego wyniku w teście wiedzy. bardzo dobry (bdb; 5,0): 91-100% maks. liczby pkt. dobry plus (+db; 4,5): 81-90% dobry (db; 4,0): 71-80% dostateczny plus (+dst; 3,5): 61-70% dostateczny (dst; 3,0): 55-60% niedostateczny (ndst; 2,0): 0-54%
Konwersatorium	Obecność na co najmniej 80% zajęć. Uzyskanie pozytywnego wyniku w pisemnym sprawdzianie wiedzy. Możliwość uzyskania dodatkowych punktów do oceny za przygotowanie i przedstawienie prezentacji na temat wybranego zagadnienia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Strelau, J. (2014). Różnice indywidualne. Historia – determinanty – zastosowania. Wydawnictwo Naukowe Scholar. s. 40-46, 47-57, 68-69, 73-93, 96-97, 98-105, 113-114, 119-123, 128-137, 154-156, 157-165, 171-178, 192-198, 199-230, 232-249, 250-253, 267-268, 307-310, 315-320, 329-344, 345-368, 472-490, 508-549
2. Cyniak-Cieciura, M., Zawadzki, B., Strelau, J. (2016). Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu: Wersja Zrewidowana. Podręcznik. Pracownia Testów Psychologicznych PTP. s. 4-22, 62-66

Dodatkowa

1. Flynn, J. R. (2012). O inteligencji inaczej. Czy jesteśmy mądrzejsi od naszych przodków. Smak Słowa.
2. Gardner, H. (2001). Inteligencja: wielorakie perspektywy. WSiP. s. 40-52, 152-183
3. Harris, J. R. (2010). Każdy inny. O naturze ludzi i niepowtarzalności człowieka. Smak Słowa.
4. Matczak, A. (2008). Style poznawcze. W: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki (t. 2, s. 761-775, 779-782). GWP.
5. Nęcka, E. (2003). Inteligencja. Geneza, struktura, funkcje. GWP. s. 13-148
6. Oniszczenko, W. (2005). Genetyczne podstawy ludzkich zachowań. Przegląd badań w populacji polskiej. GWP.
7. Plomin, R., DeFries, J.C., McClearn, G.E., McGuffin, P. (2001). Genetyka zachowania. Wyd. Nauk. PWN. s. 24-37, 47-58, 90-111, 178-201, 320-342
8. Sternberg, R. J. (red.). (2020). The Cambridge Handbook of Intelligence (wyd. 2). Cambridge University Press.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Konwersatorium	15
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	55
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10

Przygotowanie do egzaminu	40
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 210
Liczba punktów ECTS	ECTS 7

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PSY_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycyzmu wobec własnych poglądów oraz do ich zmiany w świetle danych i argumentów; podejmowania dalszego kształcenia na skutek identyfikacji ograniczeń własnej wiedzy i umiejętności.
PSY_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjmowania aktywnej postawy w rozwiązywaniu problemów naukowych na podstawie analizy i oceny dostępnych danych.
PSY_K5_U01	Absolwent/ka potrafi dokonywać pogłębionych analizy koncepcji psychologicznych, wskazując na istotne podobieństwa i różnice w zakresie ich założeń filozoficznych, epistemologicznych i metodologicznych.
PSY_K5_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i opisać oraz wyjaśnić uwarunkowania występujące między ludźmi wynikające z różnic temperamentu, osobowości i odmienności we wzorcach funkcjonowania społecznego.
PSY_K5_W07	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe koncepcje psychologiczne i integracyjne osobowości oraz posiada wiedzę z obszaru psychologii różnic indywidualnych.
PSY_K5_W11	Absolwent/ka zna i rozumie psychometryczne podstawy pomiaru psychologicznego i zasady interpretacji wyników testowych.
PSY_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie warunki stosowania różnych narzędzi badawczych i diagnostycznych, ich administracji i interpretacji uzyskanych rezultatów w pogłębiony sposób.